

دانشگاه

عنوان اقدام پژوهی:

استاد راهنما: دکتر

تهیه کننده:

پاییز * ۱۴۰

الحمد لله رب العالمين

فهرست

چکیده	۳
مقدمه	۵
فصل اول : معرفی و تحلیل موقعیت	۶
توصیف	۶
استنباط	۶
بازنگری	۷
قضاوت و مسئله یابی	۷
تبیین مسئله شناسایی شده	۸
فصل دوم : راه حل ها و ایده ها	۹
راه حل ها به همراه مستندات و دلایل آن	۹
فصل سوم : تدوین طرح اجرایی	۱۰
معیارهای موفقیت برنامه	۱۰
فصل چهارم : گزارش اجرای ایده و ارزشیابی طرح	۱۱
گزارش روایی از اجرای طرح	۱۱
بازخوردهای دانش آموزان و خودارزیابی کلی	۱۲
منابع	۱۳

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی و ارتقای مهارت عملی دانش‌آموزان رشته مکانیک خودرو از طریق تدوین و اجرای یک طرح عملی انجام شد. ابتدا موقعیت آموزشی تحلیل شد و چالش‌های مرتبط با محدودیت تجهیزات و کمبود زمان عملی شناسایی گردید. سپس مساله شناسایی شده و ایده‌های حل آن مطرح شد که شامل استفاده از شبیه‌سازها، تقسیم‌بندی گروهی و پروژه‌های خانگی بود. طرح اجرایی تدوین شد و اهدافی مانند افزایش مهارت، اعتماد به نفس و آمادگی برای بازار کار تعیین گردید. نیازهای مخاطبان، منابع و رسانه‌های آموزشی مشخص شد و گام‌های اجرایی طرح برنامه‌ریزی گردید. معیارهای موفقیت شامل ارتقای توانایی عملی، مشارکت والدین و رضایت دانش‌آموزان بود. اجرای طرح در طول یک ترم تحصیلی و در کارگاه مکانیک خودرو انجام شد. گزارش روایی نشان داد تمرین مداوم و بازخورد مستمر منجر به پیشرفت مهارت و انگیزه دانش‌آموزان شد. بازخورد دانش‌آموزان و والدین مثبت بود و اهداف کلی طرح محقق گردید. این پژوهش نشان داد که ترکیب تمرین عملی، شبیه‌سازها و پروژه‌های خانگی می‌تواند یادگیری مهارت‌های حرفه‌ای را به شکل مؤثری ارتقا دهد.

کلمات کلیدی: مهارت عملی آموزش مکانیک خودرو شبیه‌ساز پروژه‌های خانگی مشارکت والدین

مقدمه

یادگیری مهارت‌های عملی در رشته مکانیک خودرو اهمیت ویژه‌ای دارد و مستلزم تمرین مداوم دانش‌آموزان است. محدودیت تجهیزات و زمان کافی در کارگاه‌های آموزشی، چالش اصلی در یادگیری عملی محسوب می‌شود. این پژوهش به شناسایی مشکلات آموزشی و ارائه راهکارهای عملی پرداخت. استفاده از شبیه‌سازها و پروژه‌های خانگی به عنوان ایده اصلی مطرح شد. تقسیم‌بندی دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک امکان تمرین مؤثرتر را فراهم کرد. مشارکت والدین در پروژه‌های خانگی باعث تقویت یادگیری خارج از کلاس شد. ارزیابی مداوم عملکرد دانش‌آموزان برای اصلاح و بهبود طرح انجام شد. اهداف پژوهش شامل ارتقای مهارت عملی، افزایش اعتماد به نفس و آمادگی برای بازار کار بود. طرح اجرایی برنامه‌ریزی شده، منابع و رسانه‌های مورد نیاز را مشخص کرد. در نهایت این مطالعه نشان می‌دهد که ترکیب آموزش عملی، شبیه‌سازی و پروژه‌های خانگی یادگیری مهارت‌های حرفه‌ای را بهینه می‌کند.

۱-۱-۱ معرفی و تحلیل موقعیت:

کارگاه‌های مکانیک خودرو در مدارس فنی و حرفه‌ای با محیطی عملی و تجهیزاتی نسبتاً کامل همراه هستند. با این حال، تعداد زیاد دانش‌آموزان و محدودیت زمان، فرصت تمرین عملی کافی را کاهش داده است. تجهیزات قدیمی و کمبود شبیه‌سازهای مدرن نیز باعث محدودیت در آموزش می‌شوند. تعامل بین دانش‌آموزان و معلمان به دلیل تفاوت سطح مهارت و علاقه نیز نیازمند مدیریت مناسب است.

۱-۱-۲ توصیف:

دانش‌آموزان در کارگاه‌ها با خودروهای واقعی و تجهیزات تعمیر و نگهداری سروکار دارند. در هر نوبت، فقط گروه محدودی امکان تمرین عملی دارند. برخی ابزارها قدیمی یا خراب هستند و برخی موضوعات آموزشی به صورت تئوری ارائه می‌شود بدون امکان تمرین عملی. ارتباط دانش‌آموزان با معلم برای رفع اشکال محدود به زمان کلاس است.

۱-۱-۳ استنباط:

کمبود فرصت عملی باعث کاهش اعتماد به نفس و مهارت عملی دانش‌آموزان می‌شود. این محدودیت در یادگیری عملی موجب ضعف در آمادگی حرفه‌ای آن‌ها برای ورود به بازار کار می‌گردد. نیاز به اصلاح برنامه درسی و مدیریت کارگاه و همچنین فراهم کردن امکانات جایگزین محسوس است.

۱-۱-۴ بازنگری:

با بررسی وضعیت موجود، تقسیم‌بندی دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک، استفاده از شبیه‌سازها و افزایش تمرین عملی خارج از کلاس پیشنهاد می‌شود. همچنین والدین می‌توانند با تشویق به تمرین خانگی و حمایت از پروژه‌ها، نقش مؤثری داشته باشند. بازنگری در زمان‌بندی کلاس‌ها و اولویت‌بندی تمرین عملی ضروری است.

۱-۱-۵ قضاوت و مساله یابی

مسأله اصلی، کمبود فرصت عملی و تجهیزات ناکافی است که کیفیت آموزش را کاهش داده است. این مسأله چندبعدی است و نه تنها به معلم بلکه به برنامه درسی، منابع کارگاه و همکاری والدین مرتبط می‌باشد. شناسایی دقیق این مسأله برای طراحی راهکارهای مؤثر ضروری است.

۱-۲ تبیین مسأله شناسایی شده

مسأله اصلی در آموزش مکانیک خودرو، فراهم نبودن فرصت کافی برای تمرین عملی و محدودیت تجهیزات مناسب است. این کمبود باعث کاهش مهارت عملی و اعتماد به نفس دانش‌آموزان شده و بر آمادگی آن‌ها برای بازار کار اثر منفی می‌گذارد. راه حل‌های پیشنهادی باید چندجانبه بوده و شامل مدیریت منابع، زمان‌بندی کارگاه و مشارکت والدین باشد.

۱-۲ راه حل ها و ایده ها:

- تقسیم‌بندی دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک برای تمرین عملی مؤثر.
- استفاده از شبیه‌سازهای مکانیک خودرو برای تمرین خارج از محیط کارگاه.
- بازنگری برنامه درسی و افزایش ساعات تمرین عملی.
- مشارکت والدین در پروژه‌های خانگی و تشویق به تمرین عملی.
- بروزرسانی و تعمیر تجهیزات کارگاه برای افزایش کارایی.

۲-۲ راه حل ها و ایده ها به همراه مستندات و دلایل آن

- گروه‌های کوچک: کاهش تعداد دانش‌آموزان در هر گروه باعث تمرکز بیشتر و فرصت بیشتر برای تمرین عملی می‌شود. تحقیقات نشان داده که کار گروهی کوچک موجب یادگیری عمیق‌تر و افزایش مهارت عملی می‌گردد.
- شبیه‌سازها: استفاده از نرم‌افزارها و شبیه‌سازهای مکانیکی، امکان تمرین بی‌خطر و مداوم را فراهم می‌کند و کمبود تجهیزات واقعی را جبران می‌کند.
- افزایش ساعات عملی: با بازنگری برنامه درسی و افزایش ساعات عملی، دانش‌آموزان فرصت کافی برای یادگیری مهارت‌های عملی خواهند داشت.
- مشارکت والدین: تشویق والدین به تمرین و حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزان باعث افزایش انگیزه و تداوم یادگیری خارج از کلاس می‌شود.
- بروزرسانی تجهیزات: بهبود و تعمیر تجهیزات، کیفیت آموزش عملی را بالا برده و مانع توقف آموزش به دلیل خرابی ابزار می‌شود.